

Ikajuqti Angajukhiq Titiqqiqiji/Ikajuqti Atan'ngujaujaq Titiqqiqiji

HAVAKTIUJUT MALIKTAKHAIT

Una taiguaq nanminirijaat Nunavut Nunalingni Ajuiqhaqtulirijit atuqtaulimaittunilu apirihimaittumik angiqtauhimaittumik uvanga Nunavunmi Nunalingni Kavamangat Ajuiqhaudjjit (NMTO) Tiliuqtianit.

TITIQAT HUNAUYANGI

Hivuniquhuut.....	5
Havaarijakhait Havaarilluaqtailu.....	6
Havaarijakhautit.....	7
Havaktat.....	8
Qakuguurut unalu Hivulliujujhat Hulidjutit.....	13
Hivulliq Nappaa Ukiuq: Ubluqtuhivia – Imaruqtirvia.....	13
Tugliq Avvaa Ukiup: Taaqhivalirvia – Ubluiqtirvia.....	15
Atugakhalluat	16
Qulvariiqhugit Naunaijaqhimajut Havaktiujut	17
Aallallu Havaarijakhat.....	18

HIVUNIQUHUUT

Ilaujuq pijariaqaqtaini, Nunavunmi Nunalingni Kavamangat Ajuiqhaudjijit (MTO) ajuiqhaivaktut Nunavunmut atuqtaujukhanik naujuummivikhaanut nakuuharnahuaqhugit nunalingni kavamangit auladjuhiit aviktuvianni. Nunalingni Kavamangit tamaani Nunavunmi uqaqhimmaaqpaktut aallaniglu hunanik Nunalingni Kavamangat Ajuiqhaudjijit ajuiqhaittaaqqata havaktiupiaqtut pivallianit havaktullu taimaaruriangita.

Nunalingni Kavamangat Ajuiqhaudjijit tuhaajaqturvigijait Nunalingni Kavamanginni havaktut atan'ngujaiillu tamainni Nunavunmi 2019-mi. Ukuat tuhaajaqtuidjutait naunaiqhaiblutik kituujuut havaktut ikajuqtaujukhautqijait. Arvilik malruungujut naunaiqtaujut tuhaajatuigamik:

- Havagvingmi Titiqqiqiji
- Ikajuqti Angajukhiq Titiqqiqiji/Ikajuqti Atan'ngujaujaq Titiqqiqiji
- Paliihimaujaq
- Nunaliuyut Maniliugutit Pivaliyuligiyit
- Maniliqiji/Akiliqtuiji & Akiliqtaqti/Maniliqiji
- Aulapkaiji Haamlatkuni Havaktakhaq/Atan'ngujaujaq
- Parnaujajiji Nunaliriji
- Aulapkaiji/Tutqihaiji Ulapqidjutikkut

Hapkua havaarijaujut naunaiqtaungmata, tamarmik atauhiillaaqtaulutik apiqhutaublutik ivaqhiadjutikkullu kangiqhivigijaujut havaktatit havaarilluaqtakhaillu, naunaiqhiblutiglu havaktut havaani ukunani inmik havattiarumajainik ihuaqtumik (ajuiqharlutik, maniqautikkullu ukuat ilainait).

Taimaa, Nunalingni Kavamangat Ajuiqhaudjijit havakaat havaktiujut maliktakhaat, unalu havaktiujut maliktakhaat ukununga **Ikajuqti Angajukhiq Titiqqiqiji/Ikajuqti Atan'ngujaujaq Titiqqiqiji** ikajurumablugit taapkuninnga havaaqaqtut kangiqhiattiarangita havaktatit havaarilluaqtakhaillu, imaalu hiviuliuqtuilutik havaktamingnik naunaijailutiglu havaakhariakhiniarumik. Nunalingni Kavamangat Ajuiqhaudjijit niriuktut ukuat havaktiujut maliktakhaat ikajurniaqtait havaktut qanurunaaruriangita havaamingni qilamik, ikajuqhugillu havaktut havattialiqpagiangita.

Pingitniraut: Una havaktiujut malikatakhaat himmautiginnigittaa atiliuqhimajaqqit Havaarmi Havaarijakhat. Una havaktiujut malikatakhaat havaktauhimajuq ikajuutigijaarni ubluq-tamaat havaktatit havarijakhaatillu. Ilitturiniaqtutit, ilangit havaarilluaqtatit titiraqhimajut uvani havaktiujut maliktakhaanni tiliuqtauhimannigittut ilingnut atan'ngujarnit. Apiqhuutikhaqaruvit havarijakhakkut, uqarivigivaglugu atan'ngujat.

HAVAARIJAKHAIT HAVAARILLUAQTAILLU

Taapkua ikpataujani naunairutauniaqtut havaarilluaqtatit havaarni titirarnit havaarmi havaarijakhautinit katitiqtaujut tamainnit nunalingni kavamanganit Nunavunmi. Malruuk havaarmi havaarijakhautinniitpaktut titiraqhimajut havaktat havaarijakhaillu. Ukuat kangiqhidjutait ukua tainiinit:

Havaarijakhat: Havaarijakhat havaarnit qulvatqijaq pijakhatit, imaaluunniit tikilvigiaqtuqtakhatit havaarijat ihuarutaujaami ihariagijaillu haamlakut naammagidjutikhait. Havaarijakhat pijarijakhaq, pigijat ilvit pinngitkungni iniqtaujunaittuq, imaangunngituq huliutit, hulidjutit, havauhikhatit.

Havaktat: Havaktaq imaa huliutiujut, hulidjutiujut havauhikhaillu pijakhat naunaijaqhimajut havaarijakhatit ihuaqtumik havaarijat tikilvigilugu havaarni havaarijakhautit. Aallautilluanga imaa havaktat HULIJATIT. Havaktat havakpaktat tikivigijakharnut imaaluunniit havarijakharnut tikinniarlutit.

Uuktuutigilugu, “hamlatkut havagviat halumalugu” havaarijakhat, una, “iqqakuuqtarlutit” imaluunniit “nunamingnik halummaqhiangita malruiqturlutik ukiumi” havaktakhaq huliutit havaakhat tikilvigigiarni havaarijakhat. Uqarijariiqhimajuq, havaktat havaarijakhat titiraqhimajut havaarni havaarijakhautit. Ilanginni, havaktat titiraqhimajut ikpataujani ataani uuma ihumagittauttaaqtut “havaarijakhatit” havaarni havaarijakhani titiraqhimajut, imaaluunniit titiraqhimajut havaarni havaarijakhautit havaktatit. Kihiani, aallikkut, kituugaluqhuni havaktat havaarijakhalluunniit tiliuqtauhimajaujut qanurluunniit naunaijaqtauhimajut, nakuujumik pinahuaqhuni tamaita havaglugit iniqtirlugillu. Taimaa naunainniaqtuq havaktutit havaarnullu iniqtirijutit ikajurnahuaqhugu nunagijat ihuarnahuaqpakhutit.

Ilihimaluhi taapkua havaktat havaarijakhatillu titiraqhimajut ikpataujani qaffituuqhimajut ajurnaittaami qiniriangita; hivulliqtiqtauhimanngittut, imaaluunniit ikpingnauhiirinngittugillu. .

Havaarijakhautit

	Havaarijakhautit	Tittikiutihimayunik
1	Unniutivaglugit haamlatkut ihumaliurutait nunalingnut maliglugit maliktakhautit.	
2	Qaujimmattiarlugu Haamlatkutigut Maligaaq ukualuunniit sitiup, taun, Vilislu Maligait.	<ul style="list-style-type: none"> • Pihimangitngni ukua maligat pittaaqtaujut qaritaujakkut.
3	Ilitturipkarlugit Angajukhiq Titiqqiqiji/Atan'ngujaujaq Titiqqiqiji akirarutiqaruvit (ihuiguuutiqarumik) haamlatkut maligaralaangit, nunalingni kavamangat maligaujaitigut, Haamlatkut Maligaralaangit/Sitiup, Taun, Vilislu Maligarijainik.	
4	Unniutilugu Angajukhiq Titiqqiqiji/Atan'ngujaujaq Titiqqiqiji tuhaajarnik nunangnit.	
5	Ajuiqhautikhaqqat ajuiqhariaqqaanik tiliuqtaudutiugikpagu Angajukhiq Titiqqiqijip/Atan'ngujaujaq Titiqqiqijip.	
6	Ikajurlutit atuqpaliriangita atuqujaihimajut nakuuhautikhat maliganut. Malilluaqtakhanut, maliktaujukhanut nakuuhautikhaagut tamaat titiqqiqijit havagviat.	
7	Tunivaglugit kangiqhiutikhat tiliuqpaglugillu apiqhuutit ikajuutikhait Angajukhiq Titiqqiqijip/Atan'ngujaujaq Titiqqiqijip ubluq tamaat auladjutaatikhaagut nunalingni kavamangat.	
8	Havaqatigittialirlugit angajukhiit havaktut, katimajit haamlatkunni, ahini katimajit kitkulliqqaak, taapkuulu havaktunik ikajuqtuijut havagvianni havaktut, kitkululiqaak nunangni.	
9	Ihivriurlugit maliglugillu ihivriurtaunikkut munaqhiniurut titiraqhijait.	
10	Ilihimalugu haamlatkut maligait maliktauvaktut, maligaralaat maliktaujaakhait avikturvingmimi maligaliuqhimajut maliktaujaakhaita.	<ul style="list-style-type: none"> • Uqaudjuivagluni kitkunnuliqaak ilihimangitpat ukuninnga makpiraanic.
11	Havagviujut tamaita aanniviulaitkutait maligaujat maliktaujaakhait.	
12	Unniutivaglugit haamlatkut katimajit katimajiralaallu ihuarutikhanik titiraqhijait uqaqtauhimajunik tiliuqtainik Angajukhiq Titiqqiqijip/Atan'ngujaujaq Titiqqiqijip.	
13	Ajuiqhariaqtuqattaqpagluni qaujimajaamini nutaanik ublumimut havaarijainullu.	
14	Havagvingmi atan'ngujauvagluni iharijaukpat.	
15	Ilihimapkarlugit havaktut nalaumajaakhait havaarni havaarijautinut, inmi maliganut, nunalingni kavamangat maliktakhainut.	<ul style="list-style-type: none"> • Una havaaq havaktulirijit (HR) amirijakhaat. • Tunihivagluni atuquidjutinik maliganik maliktaujakhanik nutaanguutikhanik.
16	Ikajurlugu Angajukhiq Titiqqiqijip/Atan'ngujaujaq Titiqqiqijip titiqqiqidjutinik havaanginnik ihariaguhukpat.	

Havaktat

	Ikajuqti Angajukhiq Titiqqiqiji – Ikajuqti Atan'ngujaujaq Titiqqiqiji Havaktait Havarijakhailu	Tittikiutihimayunik	Qaffiiqturniq
1	Himmautaugaanga Angajukhiq Titiqqijimut/ Atan'ngujaujaq Titiqqijimut naunaiqtaugaangat nunagijaanit aullaqhimaniaqqat, ataani Haamlatkut Maligaani ukualuunniit Sitip, Taun, Vilisip Maligainni.	<ul style="list-style-type: none"> • Ilvit Angajukhiq • Titiqqiqijiuligtutit/ Atan'ngujaujaq Titiqqiqijiuligtutit himmautaugaangavit. • Ilvit havaarijatit tamaita hulijakhait. • Haalatiilimaittutit nunangnillu aullaqhimaimaittutit himmautaulakkaangavit. • Ilaujkhaujut tamainni haamlatkut katimagaangita. 	Ihariahuktaukpat
2	Munarilugit naunaiqtauhimajut havagviit/havaktut tiliurutaigut Angajukhiq Titiqqiqijip/Atan'ngujaujaq Titiqqiqijip, uukturlugu, Ulapqijuliqiji, Imaiqtutit Anaqtautit Iqqaquuliqijit, IgluqpainikMunaqtijut, Parnaijaji Nunalijiji.	<ul style="list-style-type: none"> • Ubluq tamaat hulidjutikhainik naunaiqhailuni tutqikjailuni havaktunut. 	Taimaaqtaungittut/ ubluq tamaat
3	Ilvit atiliuqtijutit tamainnik titiraqhimajunik Angajukhiq Titiqqiqiji/Atan'ngujaujaq Titiqqiqiji huitillugu.	<ul style="list-style-type: none"> • You are the signing authority on all documents when the SAO/CAO is absent. 	Ihariahuktaukpat
4	Ikajurlugu Angajukhiq Titiqqiqiji/ Atan'ngujaujaq Titiqqiqiji havaktut angurutainik uqauhiqaliraangata tukhiqtamingnik (ilaunnngitkumi havaktut ikajuqtiinut).	<ul style="list-style-type: none"> • Ilanuguvit havaktut ikajuqtiinni, ilaujkhauungittutit qauuhiqaliraangata tukhiqtamingnik itqaumalutillu uqariqatigijjatit Angajukhiq Titiqqiqijilu/Atan'ngujaujaq Titiqqiqijilu hiamitakhaungittut. 	Ihariahuktaukpat
5	Pihimalugiat atauttimi qaliqtalingmi atuqtaujut angaiqtaujukhaujullu maligaralaangit (pihimalugit tammarnailrumi).		Taimaaqtaungittut/ ubluq tamaat
6	Taimannik haamlatkut katimadjutait titiraqhimajut tutqurviqarlugit (pihimalugit tammarnailrumi).		Taimaaqtaungittut/ ubluq tamaat
7	Angirlugit akiliuhiagiama titirait akiliqtautinnagit.	<ul style="list-style-type: none"> • Mikijuni haamlani una havaarijat ikajuqhugu Maniliqijit. • Ikingnaqtuq akiliuhiakhat ihuaqumik kihittitihimajukhat. 	Havailaakkut
8	Ikajurlutit apiqhuiliraangata nutaanik havaktukhanik.	<ul style="list-style-type: none"> • Ikajurlugit Havaktulirijit havaarijainik angitqijaujuq havaarni. • Apiqhuinarutikhanik, apiqhuutikhanik upalungaijailutit. 	Ihariahuktaukpat

Ikajuqti Angajukhiq Titiqqiqiji – Ikajuqti Atan’ngujaujaq Titiqqiqiji Havaktait Havarijakhailu			Tittikiutihimayunik	Qaffiiqturniq
9	Ikajurlutit titirakaffukhimajunik unniutivaglugulu maligaujat Angajukhiq Titiqqiqijimut/ Atan’ngujaujaq Titiqqiqijimut.	<ul style="list-style-type: none"> • Titiraqhimavaglugit ukiuraaluk hunaliqaat ihuaqhariaqaqtut nunangni maligaujat. 	Ihariahuktaukpat	
10	Ikajurlutit nunangni niruarutininik titiqiqinikkut.		Ihariahuktaukpat	
11	Ikajurlugu Angajukhiq Titiqqiqiji/Atan’ngujaujaq Titiqqiqiji titirarlutit uuktuutinik kaatulaaniglu.	<ul style="list-style-type: none"> • Himmahiqpangniarangni Angajukhiq Titiqqiqiji/ Atan’ngujaujaq Titiqqiqiji qakugunnguraangat, qaujijamakhatit kaatulaat uuktuutillu nunalingni kavamatkut akimahimajait. • Qaujimalutit titirakaffugiangni, munaqhijaarni, amirijaarni kaatulaanik, qakugunnguqqat munariliriaravit kaatulaamik. 	Ihariahuktaukpat	
12	Ikajurlugu Angajukhiq Titiqqiqiji/Atan’ngujaujaq Titiqqiqiji ihivriuhigaangat maniqautit titirainnik, tamaita akiliqtaujuqkhat titirait, haamlatkut titirait, maniinautailu munariniqatit.	<ul style="list-style-type: none"> • Maniqautit titirait ikpingnaqpiqaqtut ubluq tamaat munaqhigaangat nunalingni kavamangannik. • Qaujijamajukhaujutit kangiqhimalutit qanuq maniqautit aktuqtaqtut nunalingni kavamangannik. 	Tatqiqhiutikkut	
13	Havaglutit parnautinik ajuiqhariangita haamlatkunni havaktut.	<ul style="list-style-type: none"> • Ilauluni ilvit pivaliavaliriarni, ikingnaqturlu havakkuvit parnautinik ajuiqhaqpangiangitalu haamlatkunni havaktut. • Uqarvigilugit Nunalingni Kavamangat Ajuiqhaudjijit ukiuq aniguraangat tukhirlutit titirainik ajuiqhaidjutikhainik, takuvaglugulu qaritaujakkuurutaat nutaanik titiraqhimajunik. • Takunngitkuvit ajuiqhautikhainik havaktut, apirilugit Nunalingni Kavamangat Ajuiqhaudjijit ajuiqhaidjutikhaliuriangita pijumajarnik. 	Ukiuqtamaat	

Ikajuqti Angajukhiq Titiqqiqji – Ikajuqti Atan'ngujaujaq Titiqqiqji Havaktait Havarijakhailu			Tittikiutihimayunik	Qaffiqturmiq
14	Ikajurlugu Angajukhiq Titiqqiqji/Atan'ngujaujaq Titiqqiqji tamainnik Havaktulirijikkut, uukturlu, havaamut kangiqhijuumirangata, havaarni havaarijakhautikkut havaktamingniglu ilitturivigilugit qanuq havakpauhiagut ilaa munaqhijiqagtut havaktut kangiqhimajaangita qanuq pijukhaujut haamlatkunni havaktiublutik.	<ul style="list-style-type: none"> • Qaujijajakhatit tamaita havaktut havaarni havaarijakhainik ublua havaktulirimat, taimaa ukiuqtamaat ihivriuhitukhaa iniqtaujaangat ukiuq anigurvikhaa tikitinnagu (ublua havalirvia). • Ikajurkugit havagviinni atan'ngujat havaktunik ihivriuhiliqqata. 	Ihariahuktaukpat	
15	Ihuaqhainahuaqpaglutit havaktut ihuiguuutiqaliraangita qanurlu ihuinaqtut pamiqtauvauhikhaa naunairjarlugit.	<ul style="list-style-type: none"> • Itqaumalutit maliktakhat nunagijaqqit havaktut angurutainik¹ • Ilihimalugu Nunavunmi Havaktulirijit Maligaq² • Ajuiqhaqpagluni Havaktulirijitkut munaridjuhiinnik. 	Ihariahuktaukpat	
16	Ihuinaqtiqpaglugit nutaanguqtipalgugit haamlatkut qaritaujaliqidjutiit.	<ul style="list-style-type: none"> • Havaqatigilugit haamlatkut Qaritaujaliqijit havagviat havaktullunniit (haamlatkut piqaqqata), qaritaujaliqijikhi piqaruffi. • Naunaiqhimalugit ihumaaluutiuvaktut qaritaujanik qaritaujakkut ikajuutinigluunniit. • Pitquivakluni qaritaujanik nutaanguqtiriaqqata Angajukhiq Titiqqiqjimut. 	Taimaaqtaungittut/ ubluq tamaat	

¹ https://www.neu.ca/en/Collective_Agreements

² <http://nu-lsco.ca/faq-s>

Ikajuqti Angajukhiq Titiqqiqiji – Ikajuqti Atan’ngujaujaq Titiqqiqiji Havaktait Havarijakhailu			Tittikiutihimayunik	Qaffiiqturniq
17	Ikajurlugu Angajukhiq Titiqqiqiji/Atan’ngujaujaq Titiqqiqiji upalungaijailutik titiqqiqilutik kavamatkunit pivalliajutinik aallaniglu aadjikkutainnik kaatulaanik.	<ul style="list-style-type: none"> Hapkunani munaqhiniqtutit nunangni pivalliajutikhainik, ukuatut Hivunikhaqattiapkaijut,³ ukualuunniit Nunavut Kavamangat Havagvianit Pivalliajulijitkut Ingilrajulijitkullu pivalliajutait.⁴ Aallalu uuktuutaujuq imaa nunalingni kavamangit kaatulaaqalirumik nutaanguqtirniagut katimaviktik. Nunaffi Kavamangat imailuqqata, munariniqtatit maniqautit kaatulaangalu taapkununga kaatulaaqautiffingnut. Pivalliajunut Munaqtiuniq ajuiqhautit Nunalingni Kavamangat Ajuiqhaujijitkunnit ikajurniaqtuq uumunga. 	Ihariahuktaukpat	
18	Tunihijukhaujutit tamangnik uqaqtiulutit numiktirijiulutit iharijijaukpata.	<ul style="list-style-type: none"> Numiktirijugiami hunanigluqaak Qablunaatut Inuktut ihariagijauqpiatuq. Tamangnik ukuak ajuitkupkik uqauhiik ungaittiariami nakuujuq ajuqharumiluunniit uqaqatauttariami. 	Ihariahuktaukpat	
19	Ikajurlutit upalungaijijunik haamlatkut pipkaidjutaini hulilukaaqhutik.		Ihariahuktaukpat	
20	Ikajurlugu Angajukhiq Titiqqiqiji/Atan’ngujaujaq Titiqqiqiji upalungaijijauq katimadjutikhanik (tamaita nunalgit, katimajilluat) katimaqataukpat Mijja unaluluunniit Angajukhiq Titiqqiqiji/Atan’ngujaujaq Titiqqiqiji.	<ul style="list-style-type: none"> Katimaqataujukhaujuktillu katimaliraangata. 	Ihariahuktaukpat	

³ <https://www.canada.ca/en/indigenous-services-canada/services/first-nations-inuit-health/health-promotion/mental-health-wellness/brighter-futures-building-healthy-communities.html#brighter-grandir>

⁴ <https://gov.nu.ca/in/edt/information/programs-funding-ikw>

Ikajuqti Angajukhiq Titiqqiqji – Ikajuqti Atan'ngujaujaq Titiqqiqji Havaktait Havarijakhailu		Tittikiutihimayunik	Qaffiqturniq
21	Aularutikhanik hannaijailutit, katimadjutikhanik ilauvaglutillu katimarjuaqstuni Angajukhiq Titiqqiqjiit/Atan'ngujaujaq Titiqqiqjiit, Aulapkaijit, Miijat, haamlatkunilu katimajiit, tiliuqtaugumi.	<ul style="list-style-type: none"> • Naunaijarlugit aullaarutit manikhautit atuqtauniaqtait havaktut aullarniaqtut. Haamlatkut naunaijariiqhimajukhat akiliutikhait; piqanngitpat, ilaani Nunarjuami Iligiit Katimajiit Kanatami piqaqtut akiliuhiakhat naunaitkutainnik amigaittut kavamatkut havagviit katimajiillu atuqpagait.⁵ • Ihivriurlugit aullaarutit titirait. 	Ihariahuktaukpat
22	Ikajurlutit havaktut apiqhuutiqaqqata ikajuutikhautikkut, tukhiqtamingnut, havaktut ikajuutikhaillu pivalliadjutit.	<ul style="list-style-type: none"> • Qaujimattiarniarlugit haamlatkut ikajuutikhautit parnautit unniutivagiangit havaktut qanuq pittaaqtut, kimullu uqaqtaariangita ilitturijaamingni ukunuuna. 	Taimaaqtaungittut/ ubluq tamaat

⁵ <https://www.njc-cnm.gc.ca/directive/d10/v238/s659/en>

QAKUGUURUT UNALU HIVULLIUJUKHAT HULIDJUTIT

Ukua titiraqhimajuq ukunani ilingnik ikajurnahuarutaujuq naunaiqhaijaarni havaalluaqharnut ukiuraalukkut, tautukhugit titiraqhimajut havaktakhatit naunaijariiqhimajut. Ilihimapkarmilitit; una uukturut ilihimajaujunit qakugukkuurutini havaarnut tamainni Nunavunmi. Una atuqtaaqtat ikajuutigilugu tatqiqhiutikkut naunaiqhaijaarni; kihiani, ukua qakuguurutit nalaumajunaittut atan'ngujaqqit qakuguurutaanit hivuliqtuidjutaanilluunniit. Ilitturivigijakhat atan'ngujat naunaijariarni kitut havaktatit hivulliujuhaujut tatqiqhiutikkut. Tuhaqhit: Maniqautikkut havaktat aulaniaqtuq Qitiqqautijuq 1 – Qiqailruq 31 Maniqautit ukiungani.

Hivulliq Nappaa Ukiuq: Ubluqtuhivia – Imaruqtirvia

Iluitunga Havaktat/ Havaarijakhat	Ubluqtuhivia	Idjirurvia	Qiqailruq	Aipuru	Qiqaijarlu- aravia	Imaruqtirvia
Umiakkut Agjaqtut/ Aqiuqtuqtat	Tamajautinik qaffiiqturlugit apirilugillu Atan'ngujat havagviinni titiraqulugit ihariagijamingnik.	Katitirlugit tamaita umiakkut aqiuqtuqtakhat ihivriurlugillu.	Titirakaffulutit Umiakkut akitutilaaqtaujujkanik. Inirutaagut ihivriurlugit tujuqtaujujkanik Niuvirvikhanut. Naunaijarlutit qakugu iniqtakhaujut akitutilaaqtaujuj umigvikhaa.	Ihvriurlugit akitutilaaqtauhimadjujiit tunilugu katimajiinnut angiqtakhaat. Tujurlugit titirarvigilutit akimajunut.		
Nutaaq ukiuq maniqautiniq			Ikajurlugu Angajukhiq Titiqqiqiji/ Atan'ngujaujaq Titiqqiqiji hannaijijuq akitudjuhiit auladjutikhallu maniqautait.			

Iluittunga Havaktat/ Havaarijakhat	Ubluqtuhivia	Iidjirurvia	Qiqailruq	Aipuru	Qiqaijarlu- aravia	Imaruqtirvia
Qitiqqautia- ukiup imaaluunniit Ukiuqtamaat ihivriuqtauniq		Katimaqatigilugu Maniliqijit havagviat ihiviruhijaami hunat pijariaqaqtut ihivriuqtaunikkut.	Uqaqatigilugu Ihivriuqhiji naunaiqhilutik ublukhaanik haamlatkut ihivriuqtaunikhaa. Hannaijarlutit Nutaamut Maniqautit Ukiunganut qaritaujakkut. Ihivriurlugit tamaita akiliqtuutaudjutit titirait.	Katitirlugit utuqqaup ukiup atuqtakhait pijumajait Ihivriuqhijip tiliurutini Ihivriuqtaunikkut Maipiraaqarviit.	Katimaqatigilugu Ihivriuqhiji ilittuirjaarni qanuq ihivriuqhijumajaakhaita. Initaqqadjut ihivriuqhijuuq Ihivriuqhiji uqarijakhaa titirakaffukhimajut katimajinut.	
Havaktut Angurutait			Ihivriurlugu Havaktut Angurutait naunajjariarni havaktuqariakhaa akiliqturjuumijakhat Qitiqqautijuuq 1 tikitpat.			
Katimajit Katimajaangata	Malruiqturlutik tatqiqhinmi Haamlatkut Katimajit katimajukhaujut. Katimallaktukhaugumik katimattaqaqtut.					
Haamlatkut Maniqautaita Titirait (FS)	Ikajurlutit uqarijukhanguraangita maniliqidjutit Katimajinut tatqiqhiut tamaat. Tunilugu Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautitkut.					

Tugliq Avvaa Ukiup: Taaqhivalirvia – Ubluiqtirvia

Iluittunga Havaktat/ Havaarijakhat	Taaqhivalirvia	Niqiliqivik	Apitilirvia	Tattiarnaqhijuuq	Hikutirvia	Ubluiqtirvia
Umiakkut Agjaqtut/ Aquiqtuqtat		Tikitpata umiakkut aquiqtuat, ihivriurlugit atiliurlugit aquiqtuutip akiliqtakhat titiraa.		Ilihimalutit titiraqtaujukhat tamaita tamajat tikittut Ihuaqhaijunik Munaqhiniirmut Pivalliadjutit.		
Qitiqqautia-ukiup imaalunniit Ukiuqtamaat ihivriuqtauniq			Katimaqatigilugit Maniliqijit Havagviat ihivriuriangat hunat pijariaqaqtut qitiqqaitia-ukiup ihivriuqtauniq (pijariaqaqqat).			
Katimajiit Katimajaangata	Aujami katimajunaittut Katimajiit, kihiani katimajariaqarumik katimapkaittaaqutut.		Malruiqtulrutik tatqiqhinmi Haamlatkut Katimajiit katimajukhaujut. Katimallaktukhaugumik katimattaaqutut.			
Angajukhiq Titiqqiqijiullakhuni (Humiliqaak ukiumi)	Naunaiqhailutit haalatiirvikhat/havaguiqhimavikhat Angajukhiq Titiqqiqiji/Atan'ngujaujaq Titiqqiqijilu tamapkit aullaqhimajariitumik.					
Haamlatkut Maniqautaita Titirait	Ikajurlutit uqarijukhanguraangita maniliqidjutit Katimajinut tatqiqhiut tamaat. Tunilugu Nunalingni Kavamatkunnilu Pivikhaqautitkut.					

ATUGAKHALLUAT

Ilaujuq uvani havaktiujut maliktakhaani, Nunalingni Kavamangat Ajuiqhaudjijit qaffiujunik atugakhaqaqtut qaritaujakuurutingni (<https://www.nmto.ca/>) nakuudjutauttaaqtuq. Nunalingni Kavamangat Ajuiqhaudjijit ikajurumavagait havaktut tamainni havaani tamainnilu nunalingni kavamanganit aviktuqhimavingmi.

Ilaujullu ukununga atugakhanut, Nunalingni Kavamangat Ajuiqhaudjijit aallatqiinik qaritaujakkut ajuiqhautiqaqtut. Ukuat ajuiqhautit, ilaujut ajuiqhaudjigaangamik Nunalingni Kavamangat Ajuiqhaudjijitkut Haamlatkut Kavamangat Naunaitkutait Pivalladjutit, ajuiqharvigittaaqtait qaritaujakkut havagviannit haamlatkut, taimaa aulaqhimaittumik qaffini ubluni ajuiqhariaqturiarni ajuiqharumajarnik aihimablutit. Ajuiqhautit ilingnik iniqtiqtaaqtatit, pingahuni havailaani, taiguagakhalik qaritaujakkut hulijakhaliglu, malruuk ajuiqhaijik hivajautikkut uqarvigivangniaqtatit havailaaq ungutkaangat ilihautiniaqtaait ilihaktakharnik kiulunilu apiqhuutiqaruvit.

Ajuiqhaqtakhat ukuninga::

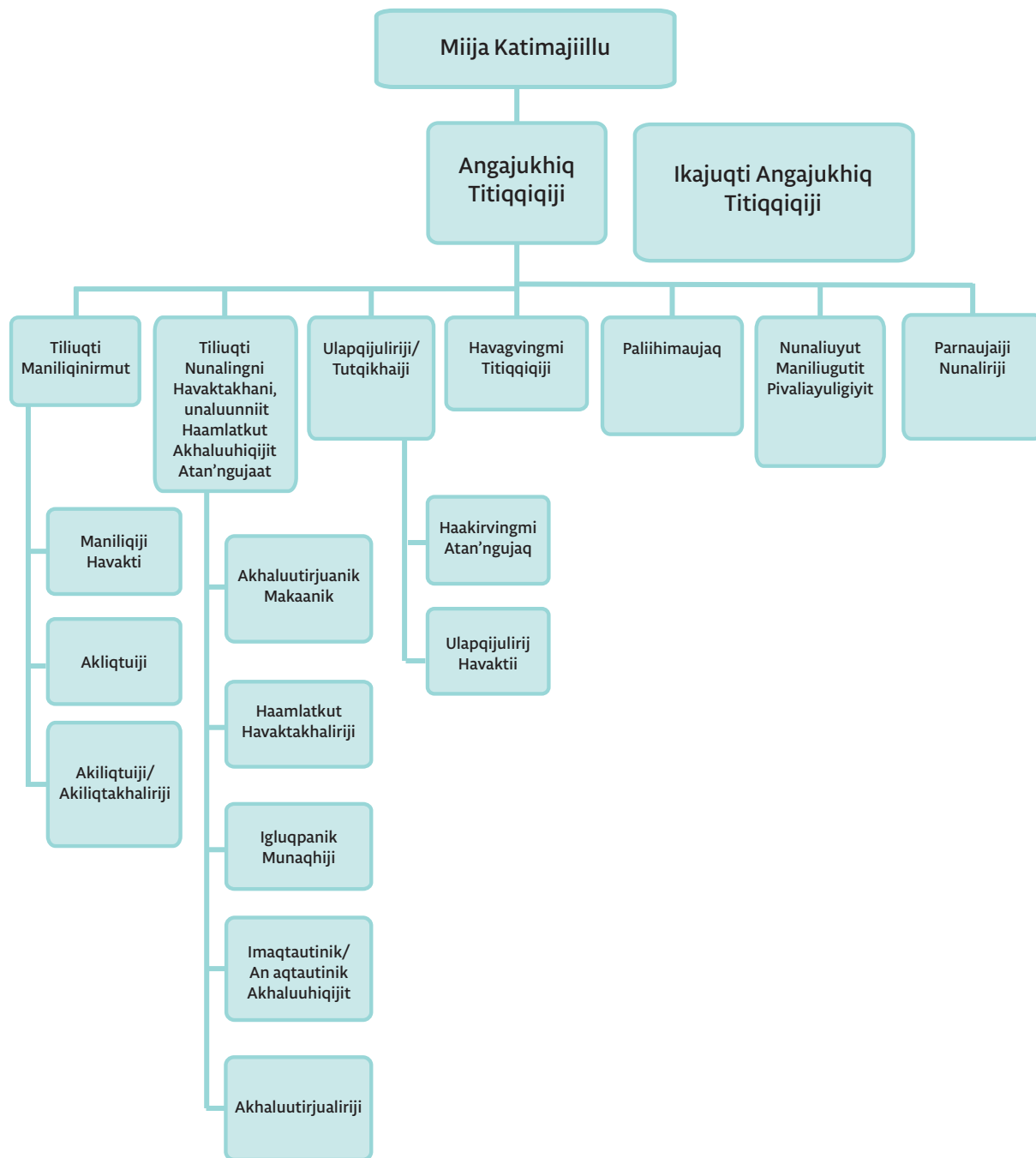
- Ilihalluaqtakhat Ajuiqhautit
- Ikajuqti Angajukhiq Titiqqiqji (ASAO)
- Haamlatkut
- Ulapqilirijit Hivuliuqtit
- Parnaujaji Nunaliriji
- Maniliqji

Ilangit uukturutit ajuiqhaqtakhait Ikajuqti Angajukhiq Titiqqiqji ilaujut:

- Katimajjit Atan'ngujaudjuhiit
- Nanminiqaqtunut Uqaqataudjutit
- Akimajakhat, Kaatulaat ukualu Uuktuqtakhat
- Haamlatkut Mainiqautait
- Pivalladjutinik Parnautit Atupaliuhiillu
- Nunalingni Kavamangat Maligaliqinirlu

Piqagtullu qaritaujakkut, ilingnik iniqtiqtaaqtat atilik **Ikajuqtuiniq**, pittaaqtut Inuktitut Qablunaatullu. Ikajuqtuiniq angmaumajuq Haamlatkut Kavamangatkunni havaktunut aallanullu nunalingni kivgaqtuijunut. Ilaujumajut inmingnik atiliuqtaaqtuq Ikajuqtuiniq (atiliurutiqarluni kiikhamik) iniqtirittaaqtuq inmi kajumingnikkut. Qaritaujakkut titirarvigilugu Nunalingni Kavamangat Ajuiqhaudjijit pijaarni atliurutitaa kiikhaq. Aallaniglu tikivilgit ajuiqhautit ilaujut ukunani. Takulugu Nunalingni Kavamangat Ajuiqhaudjijitkut qaitaujakkuurutaa takujumaguvit kitut ajuiqharumajatit!

QULVARIIQHUGIT NAUNAIJAQHIMAJUT HAVAKTIUJUT

AALLALLU HAVAARIJAKHAT

Ukuat ilauttaqtut havaarnut uvani havaktiujut malikatakhaanni titiraqhimanngettut, kihimi titiraqhimajakhatit naunaiqhaqtakhatit. Uvani ilangani titirarvikhat hunaliqaak ikpigijatit titiraqtakhatit imaaluunniit tiliurutit tunihimajait atan'ngujaqqit, havaqatikpit, piqitalluunniit havaarni havarijakharnit.

Havaktat/Havaarijakhautit	Qanurituujut

Nunavunmi Nunalingni Kavamangat Ajuiqhaudjijit

P.O. Titikikvia 1509, Iqaluit, Nunavut, X0A 0H0
Hivaayautaa akiittuq: 1-866-770-5218 | Qaritauyakkut: info@nmto.ca

nmto.ca

